EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2012.5.30.
COM(2012) 303 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

a Cseh Köztársaság 2012. évi nemzeti reformprogramjáról

és a Cseh Köztársaság 2012–2015 közötti időszakra vonatkozó konvergenciaprogramjáról szóló tanácsi véleményről

{SWD(2012) 303 final}

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

a Cseh Köztársaság 2012. évi nemzeti reformprogramjáról

és a Cseh Köztársaság 2012–2015 közötti időszakra vonatkozó konvergenciaprogramjáról szóló tanácsi véleményről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre[1] és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására[2],

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalására[3],

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

mivel:

(1) Az Európai Tanács 2010. március 26-án jóváhagyta az Európai Bizottság „Európa 2020” elnevezésű, a foglalkoztatást és növekedést célzó új stratégia elindításáról szóló javaslatát, amely stratégia a gazdaságpolitikák fokozott összehangolása révén azokra a kulcsfontosságú területekre összpontosít, amelyeken fellépésre van szükség annak érdekében, hogy Európa növelhesse a fenntartható növekedés és a versenyképesség területén rejlő lehetőségeit.

(2) A Tanács 2010. július 13-án elfogadta a tagállamok és az Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatásokról szóló ajánlást (2010–2014), 2010. október 21-én pedig elfogadta a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló határozatot[4], melyek együtt alkotják az „integrált iránymutatásokat”. A

---

1 HL L 209., 1997.8.2., 1. o.
2 COM(2012) 303 final
3 P7_TA(2012)0048 és P7_TA(2012)0047.
4 A Tanács 2012. április 26-i 2012/238/EU határozata

tagállamok felkérést kaptak, hogy nemzeti gazdaság- és foglalkoztatáspolitikájukban vegyék figyelembe az integrált iránymutatásokat.

(3) A Tanács 2011. július 12-én ajánlást fogadott el a Cseh Köztársaság 2011. évi nemzeti reformprogramjáról, valamint véleményt nyilvánított a Cseh Köztársaság 2011–2014 közötti időszakra vonatkozó, aktualizált konvergenciaprogramjáról.

(4) A Bizottság 2011. november 23-án elfogadta a második éves növekedési jelentést, amely az Európa 2020 stratégiára épülve elindítja az előzetes és integrált gazdaságpolitikai koordináció második európai szemeszterét. A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján 2012. február 14-én elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést[5], amelyben a Cseh Köztársaságot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes felülvizsgálatra kerül sor.

(5) 2012. március 2-án az Európai Tanács jóváhagyta a pénzügyi stabilitással, a költségvetési konszolidációval ás a növekedést támogató intézkedésekkel kapcsolatos prioritásokat. Hangsúlyozta, hogy differenciált és növekedést elősegítő költségvetési konszolidációt kell végrehajtani, helyre kell állítani a gazdaságnak történő hitelnyújtás normál feltételeit, ösztönözni kell a növekedést és a versenyképességet, kezelni kell a munkanélküliséget és a válság társadalmi következményeit, valamint korszerűsíteni kell a közigazgatást.

(6) A Cseh Köztársaság 2012. április 25-én benyújtotta a 2012–2015 közötti időszakra vonatkozó konvergenciaprogramját, 2012. április 13-án pedig előterjesztette 2012. évi nemzeti reformprogramját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.

(7) Az 1466/97/EK tanácsi rendeletnek megfelelően a 2012. évi konvergenciaprogram értékelése alapján a Tanács véleménye szerint a programban szereplő költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott. A konvergenciaprogram szerint a 2012-es GDP növekedés várhatóan 0,2%, a 2013-as pedig 1,3% lesz ellentétben a Bizottság 2012. évi tavaszi előrejelzésében prognosztizált 2012-es 0%-kal és 2013-as 1,5%-kal. A programban körvonalazott költségvetési stratégia célja egy kiegyensúlyozott költségvetés elérése 2016-ra. Az államháztartás tervezett hiánya, amely 2013-ban a GDP 2,9%-a, összhangban áll a túlzott hiány kiigazítására vonatkozóan a 2009. december 2-i tanácsi ajánlásokban meghatározott határidővel. Az (újraszámított) strukturális hiány[6] alapján a 2010–2013 közötti időszakban átlagosan a GDP 0,9%-ának megfelelő költségvetési erőfeszítés kis mértékben a Tanács által javasolt, a GDP 1%-ának megfelelő erőfeszítés alatt van. A program megerősíti, hogy a középtávú költségvetési cél a GDP 1%-át kitevő hiány, amely megfelelően tükrözi a Stabilitási és Növekedési Paktumban foglalt – 2015-ben elérendő – követelményeket. Az (újraszámított) strukturális egyenleg alapján a középtávú költségvetési cél elérésének irányába tett előrelépések 2014-ben a GDP 0,8 %-ának, 2015-ben pedig 0,7 %-ának felelnek meg; az államháztartási kiadások növekedésének mértéke összhangban van a kiadásra vonatkozóan a Stabilitási és Növekedési Paktumban rögzített referenciaértékkel. A programban szereplő

---

5 COM(2012) 68 final

6 A Bizottság szolgálatai által a programban megadott információk alapján a közös módszertannak megfelelően újraszámított, egyszeri és ideiglenes intézkedésektől mentes, ciklikusan kiigazított egyenleg.

költségvetési előrejelzések számos kockázatnak vannak kitéve. Az egyházaknak nyújtott pénzügyi hozzájárulásról szóló törvény, amelyet a parlament jelenleg tárgyal, a hatálybalépés évében a GDP 1,5%-ával növelné az államháztartás hiányát. Általánosabban a bevételi és a kiadási oldalon tervezett konszolidációs intézkedések jellege és mértéke jelentős kockázatot jelent a költségvetési kiigazítás fenntarthatósága szempontjából a programidőszakon túl. A költségvetési kiigazítás ezidáig főként a lineáris csökkentésekre támaszkodott, amely a növekedést ösztönző kiadási tételekre is hatással van. A 2013–2015 közötti időszakra a közigazgatási kiadások terén a GDP 1%-át kitevő további megtakarításokat terveznek, azonban a program nem tartalmaz kellően konkrét részleteket. Végezetül a tervezett bevételi intézkedések legtöbbje átmeneti jellegű és 2015-ben lejár. A program szerint az adósság-GDP arány 2013-ban várhatóan 45,1%-on tetőzik, és ezt követően csökkenni fog, főként az elsődleges egyenleg várható folyamatos javulásának köszönhetően.

(8) 2011-ben a cseh hatóságok jóváhagyták a kedvezményes héa-mérték növelését és a dohányra kivetett magasabb jövedéki adókat; elfogadták a munkabéreket terhelő adókat érintő jelentős adóreformot is, amelynek 2014-ben kellene hatályba lépnie. 2012 áprilisában kormányszintű megállapodás született az adórendszer további módosításairól, amelyek közül néhány, a jelenleg aluladóztatott környezetvédelmi és ingatlanadókat érinti. a munkabéreket terhelő adókat érintő javasolt rendelkezések átmeneti jellege a további megfeleléssel kapcsolatos költségeket hozna létre és az adófizetők szempontjából kevésbé lenne kiszámítható. Ezen felül az új javaslatok csak részben foglalkoznak azzal, hogy az átalányösszegek és adókedvezmények széles körű igénybevétele miatt a munkavállalókhoz képest alacsony az önálló vállalkozók tényleges adóztatása. Végezetül, a kormány intézkedéseket fogadott el a hozzáadottérték-adóval és az üzemanyagadóval kapcsolatos csalások elleni küzdelem érdekében, és megtette az első lépéseket az egyablakos beszedési rendszer bevezetése felé. Az adójogszabályok betartása azonban továbbra is kérdés marad, és a jelenlegi adóbeszedési rendszer nem világos és átfogó stratégián alapul.

(9) A cseh kormány elfogadta és részben végrehajtotta a nyugdíjrendszer reformját, amelynek célja a költségvetés megszilárdítása és a nyugdíjmegtakarítások növelése. A nyugdíjrendszerben várható pénzügyi egyensúlyhiány azonban az uniós átlaggal összevetve még mindig viszonylag magas. A törvényes nyugdíjkorhatár és a várható élettartam egymáshoz igazítása nem képezte a reform részét. Az, hogy az újonnan létrehozott új pillér mennyiben eredményez magasabb átlagnyugdíjakat a jövőben, attól függ, hogy a munkavállalók – különösen a fiatalok – milyen arányban vesznek e pillérben részt, illetve hogy hosszú távon milyen lesz a várható hozam. Nem jelentettek be azonban olyan intézkedéseket, amelyek ösztönöznék az e pillérben való részvételt, valamint szükség volna a potenciális megtakarítók számára nyújtott további iránymutatásra. Ezen felül a kormány által javasolt új korkedvezményes nyugdíjba vonulási rendszer jelentős kockázatot jelent a reformok hitelessége és a nyugdíjkorhatár hatékony megemelését és megfelelő nyugdíjak elérését illetően megfogalmazott célkitűzései szempontjából.

(10) A teljes munkanélküliségi ráta az uniós átlag alatt van, a gyermekes nők és más kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportok a munkaerőpiacon továbbra sem tudnak teljes mértékben érvényesülni. A szülői szabadságról való korai visszatérés – amely megelőzné a készségek elvesztését – függ a gyermekgondozás, különösen a három év alatti gyermekek gondozásának jobb elérhetőségétől. E tekintetben a kormány könnyítette a vállalati óvodák létrehozásának műszaki követelményeit, és adózási

ösztönzőket kíván bevezetni a magán-gyermekgondozás szélesebb körű elterjedése érdekében, részben végrehajtva így az ajánlásokat. Mivel azonban a 3 év alatti gyermekeknek csupán 3%-a jár bölcsödébe (ez az arány az EU-27-ben 2009-ben 24% volt), további intézkedésekre van szükség annak érdekében, hogy a kisgyermekek szülei nagyobb mértékben vegyenek részt a munkaerőpiacon.

(11) Számos intézkedést fogadtak el az állami foglalkoztatási szolgálat teljesítményének javítása érdekében. A regionális munkaügyi hivatalok egy új központi munkaügyi hivatal irányítása alá kerültek, és – a szociális ellátások szélesebb körű reformja keretében – a nem biztosítási szociális ellátások kifizetéséért viselt felelősség az önkormányzatokról a munkaügyi hivatalokra hárult. Az ebből eredő megnövekedett munkamennyiség azonban további terheket ró az állami foglalkoztatási szolgálat alkalmazottaira, akiknek száma 2011-ben 12%-kal csökkent. A munkaerő-közvetítés javítása érdekében bevezettek egy rendszert, amely a foglalkoztatási szolgálatokat magánügynökségeknek szervezi ki. A díjrendszer azonban nem tűnik megfelelőnek. További erőfeszítésekre van szükség a képzések, az álláskeresésben nyújtott segítség és az egyénre szabott szolgáltatások jobb minőségének és hatékonyságának biztosítása érdekében. Ehhez azonban biztosítani kell a szükséges eszközöket és ösztönzőket. Be kell vezetni a hatékonyság értékelését az intézkedések célzottságának javítása érdekében, amennyiben a beavatkozásokat és az aktivációs programok finanszírozását a teljesítményhez kívánják kötni.

(12) Az egyes olyan területeken, mint az e-kormányzati szolgáltatások és a vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentése terén a közelmúltban történt előrelépések ellenére a közigazgatás hatékonyságának javítására még sok lehetőség kínálkozik. A korrupcióellenes stratégia tekintetében a 2012 áprilisa óta hatályos új közbeszerzési törvény elfogadása volt a legfőbb eredmény. E törvény megfelelő érvényesítése és végrehajtása létfontosságú annak hitelessége és hatékonysága tekintetében. Még nem oldották meg az anonim részvénytulajdonlás kérdését. A közalkalmazotti törvény még mindig előkészítés alatt áll, azonban késedelem nélkül el kell fogadni annak érdekében, hogy a közigazgatás számára biztosítsák a szükséges stabilitást. Emellett az uniós alapok végrehajtása terén mutatkozó gondokat jelentős mértékben a közbeszerzés szabálytalanságai, valamint a közigazgatás irányításának és ellenőrző rendszereinek az elvárt szint alatti működése okozza.

(13) A cseh gazdaságnak olyan tényezőket kell mozgósítania, amelyek elősegítik az innováción, a magasabb hozzáadott értéken és a humántőkén alapuló növekedésre való átállást, mivel a tőkeigényes növekedésen alapuló további tényleges konvergencia meglehetősen korlátozottnak tűnik. Jelenleg párbeszéd folyik a felsőoktatás reformjáról. E reform magában foglalja ugyan a jelenlegi akkreditációs folyamat átalakítását, azonban nem pontosítja kellőképp a minőségértékelési normákat, és a módszeres adatgyűjtés és elemzés hiánya miatt nem élvezi az akadémiai közösség támogatását. A cseh diákok romló eredményei miatt a kormány lépéseket tett a minimális tanulmányi eredmények biztosítása érdekében, és országos szintű számítógépes vizsgáztatási stratégiát indított útnak. Ezen intézkedések azonban nem képesek hatékonyan növelni a kötelező oktatás minőségét és igazságosságát.

(14) Az európai szemeszter keretében a Bizottság elvégezte a Cseh Köztársaság gazdaságpolitikájának átfogó elemzését, és értékelte a konvergenciaprogramot, valamint a nemzeti reformprogramot. Figyelembe vette nemcsak a programok Csehország fenntartható költségvetési és társadalmi-gazdasági politikája

szempontjából mutatott jelentőségét, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintve, hogy a jövőbeli nemzeti döntéseknél az uniós szempontok beépítésével kell megerősíteni az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzását. A Bizottság európai szemeszter keretében megfogalmazott ajánlásait az alábbi, 1–6. ajánlások tükrözik.

(15) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a Cseh Köztársaság konvergenciaprogramját. Véleményét[7] mindenekelőtt az 1. ajánlásban foglaltak tükrözik,

AJÁNLJA, hogy a Cseh Köztársaság a 2012-2013 közötti időszakon belül tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. biztosítsa a túlzott hiány kellő időben történő kiigazítása érekében tervezett előrehaladást. Ebből a célból teljes mértékben hajtsa végre a 2012. évi költségvetést és határozza meg 2013-ban szükséges tartós intézkedéseket, hogy elérjék a túlzotthiány-eljárás szerint a tanácsi ajánlásban meghatározott átlagos éves strukturális kiigazítást. Ezt követően biztosítsa a megfelelő a strukturális kiigazítást annak érdekében, hogy kellő előrelépés történjen a középtávú célkitűzés felé, ideértve a kiadási referenciaérték teljesülését. Ezzel összefüggésben kerülje el a lineáris csökkentéseket, biztosítsa a növekedést ösztönző kiadásokat és fokozza a közkiadások hatékonyságának javítását. Használja ki a mozgásteret a növekedésre legkevésbé ártalmas adóemelés terén. A munkát terhelő magas adókról helyezze át a hangsúlyt az ingatlanadókra és a környezetvédelmi adókra. Csökkentse a munkavállalók és az önálló vállalkozók adóügyi megítélése közötti eltéréseket. Tegyen lépéseket az adóbeszedés javítására, csökkentse az adócsalást, javítsa az adószabályok betartását, többek között az összes adóra érvényes egyablakos beszedési rendszer végrehajtása révén.

2. Az állami nyugdíjrendszerben vezessen be további változtatásokat annak hosszú távú fenntarthatóságának biztosítása érdekében. Gondolja át a korai nyugdíjba vonulási rendszer tervezetét. A megfelelőbb nyugdíjak érdekében biztosítsa a fiatal munkavállalók részvételét a tervezett második pillérben.

3. Tegyen további lépéseket annak érdekében, hogy jelentős mértékben javuljon hozzáférés a megfizethető és minőségi iskola előtti nevelési intézményekhez.

4. A képzés, munkakeresési segítség és az egyénre szabott szolgáltatások, köztük a kiszervezett szolgáltatások minőségének és hatékonyságának növelésével szilárdítsa meg az állami foglalkoztatási szolgálatokat.

5. A szabálytalanságok elkerülésére, valamint a közigazgatás stabilitása és hatékonysága érdekében haladéktalanul fogadja el és hajtsa végre a közalkalmazotti törvényt, valamint biztosítsa az új közbeszerzési törvény megfelelő végrehajtását. Oldja meg az anonim részvénytulajdonlás kérdését. Biztosítsa az uniós támogatások helyes végrehajtását és fokozza a korrupció elleni küzdelmet.

6. Fogadja el a felsőoktatás és a kutatóintézetek minőségi értékelését szolgáló átlátható és egyértelműen meghatározott rendszer létrehozásához szükséges jogszabályt.

[7] Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 9. cikkének (2) bekezdése szerint.

Biztosítsa, hogy a finanszírozás fenntartható legyen és a minőségértékelés eredményéhez kapcsolódjon. Alakítsa ki a kötelező oktatás fejlődésorientált értékelési keretét.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök